

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Тема: Аналіз інвестиційного бізнес-проєкту

Спеціальність 051 «Економіка»
Освітня програма 6.051.00.06 «Економіка і бізнес»

Завідувач кафедри: _____ /Карінцева О.І./

Керівник роботи: _____ /Дериколенко О.М./

Виконавець: _____ / Степаненко А.С. /
П.І.Б.

Група: _____ Ез-81С _____
шифр

Суми 2022

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота складається з 37 сторінок. У ній міститься 14 таблиці, 5 рис. Список використаної літератури включає 42 джерела.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, рентабельність, інвестиції, собівартість продукції, виручка від реалізації продукції.

Предмет дослідження: фінансові процеси підприємства і кінцеві виробничо-господарські результати діяльності.

Мета роботи: дослідити інвестиційну діяльність підприємства її оцінити його ефективність на прикладі конкретного проекту.

Методи дослідження: ряди динаміки, факторний аналіз, аналіз коефіцієнтів.

Досягнуті результати та їх новизна: детально проаналізовані показники прибутку і рентабельності.

Структура роботи та її обсяг. Робота складається вступу, трьох розділів, висновку, списку використаної літератури та додатків.

У першому розділі роботи «Бізнес-планування інвестиційного проекту» досліджено теоретичні аспекти інвестиційної діяльності, її зміст та сутність, особливості.

У другому розділі «Рекомендації щодо розробки бізнес-плану інвестиційного проекту із залученням іноземного інвестора» проведено аналіз положень та умов та вимог кредитування.

Третій розділ «Аналіз бізнес-плану інвестиційного проекту «Сумська паляниця»» містить в розробку конкретного бізнес-плану для умов даного підприємства.

Зміст

Вступ	4
1. Бізнес-планування інвестиційного проекту	5
1.1 Форми реальних інвестицій	5
1.2 Види інвестиційних проектів	11
2. Рекомендації щодо розробки бізнес-плану інвестиційного проекту із залученням іноземного інвестора	13
2.1. Основні положення та умови кредитування	13
2.2. Вимоги до інвестиційного проекту.....	14
3. Аналіз бізнес-плану інвестиційного проекту «Сумська паляниця».....	23
Висновок	37
Використана література.....	38

ВСТУП

Для соціально-економічного та еколого-безпечного напрямку розвитку країни [29, 31, 32, 34, 35, 39, 40, 41, 42] велике значення має інвестиційна діяльність. За час незалежності України, проблеми, що зв'язані із інвестиційною діяльністю виникали, і нажаль продовжують виникати, так як вони залежать від всіх компонентів ринкової структури.

В умовах трансформаційних змін економіки, що обумовлені перш за все новітніми технологіями в сфері виробничих систем [16, 19, 24, 25, 26, 27, 30, 36, 37, 38], триває накопичення інвестиційного досвіду в Україні. Цей вид діяльності в порівнянні з іншими є відносно новою проблемою, тому і виникає велика кількість питань.

Підприємство – головна ланка національного господарства, й від його інвестиційної діяльності залежить у цілому активність ринку [17, 18, 20, 21, 22, 23, 28, 33]. Інвестори мають можливість зробити вибір підприємства щодо вкладення коштів у його діяльність.

Визначення інвестиційної привабливості країни, регіону, галузі та підприємства має вирішальне значення в прийнятті рішення про інвестування суб'єктів. Інвестори, кредитори бажають мати повну інформацію про інвестиційний проект і бізнес-плани інвестиційних та інноваційних проектів. Проведення бізнес-планування з точки зору якісного формування його розділів – процес досить складний. Інвестори завжди висувають відповідні умови щодо побудови бізнес-плану інвестиційного проекту.

1.БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

1.1 Форми реальних інвестицій

Основа інвестиційної діяльності компанії є реальні інвестиції. На сьогодні для більшості підприємств реальні інвестиції є єдиним напрямком їх інвестиційної діяльності. Це пов'язано не тільки з нерозвиненістю українського фондового ринку, а й низкою переваг, що забезпечують саме реальні інвестиції. У першу чергу це інвестиції у фізичні об'єкти: будівництво і введення в дію нових основних засобів; купівля нерухомості; придбання об'єктів реального інвестування.

Реальні інвестиції забезпечують інфляційний захист інвестицій, оскільки темпи зростання цін на дані об'єкти зростають швидше ніж темпи зростання інфляції. Окрім того, досвід показує, що, інвестуючи в реальні об'єкти інвестування, ви досягаєте набагато вищої прибутковості капіталу, ніж при інвестуванні в акції, облігації, валюту та інші фінансові інструменти. І найголовніше, реальні інвестиції є найбільш ефективним інструментом, що забезпечує високі темпи розвитку і диверсифікацію діяльності підприємств і компаній, що розвиваються.

Поміж реальних інвестиційних проектів головну частку займають проекти, що здійснені шляхом різних форм капіталовкладень (див. рис. 1.1).

Рис 1.1 Форми реального інвестування

1. Придбання цілісних комплексів нерухомості є інвестиційною операцією великих компаній. Ця форма реального інвестування зазвичай виробляє ефект «синергії», що полягає в збільшенні сукупної ринкової вартості активів компаній (по відношенню до їх балансової вартості) із можливістю більш ефективного використання загального фінансового потенціалу, комплементарності технології та асортименту продукції, можливості зменшення рівня операційних витрат, загального використання дистриб'юторської мережі на несхожих регіональних ринках та інше.

2. Нове будівництво - це інвестиційна операція, що зв'язана із будівництвом нового об'єкту з повним технологічним циклом по індивідуально-розробленому або типовому проекту на спеціально відведених територіях. Підприємство вдається до нового будівництва при кардинальному зростанні обсягу своєї операційної діяльності в наступному періоді своєї товарної, регіональної або галузевої диверсифікації.

3. Реконструкція – це інвестиційний процес, пов'язаний зі значним перетворенням всього господарчого процесу на основі сучасних досягнень науки й техніки. Вона здійснюється за комплексним планом реконструкції компанії з метою докорінного збільшення його виробничого потенціалу, вагомого підвищення якості продукції, впровадження ресурсозберігаючих технологій. В рамках реконструкції, можна проводити розширення окремих виробничих приміщень, якщо нові технологічні системи не можуть бути розміщені на базі діючих потужностей.

4. Модернізація - це інвестиційна операція, що пов'язана з процесом удосконаленням і доведенням активної частини виробничих фондів до стану, що відповідає новітньому рівню технологічних процесів, напрямом конструктивних змін основних машин, механізмів та іншого устаткування, що використовуються підприємством у процесі діяльності.

5. Відновлення окремих видів обладнання - інвестиційна операція, що пов'язана зі заміною (а саме із фізичним зносом) або поповненням (по причині збільшення обсягів виробництва або необхідністю підняття продуктивності

праці) існуючого парку обладнання новими видами, що відповідають технологічному процесу. Оновлення окремих видів обладнання характеризує головним чином хід простого відтворення основних засобів, а саме активної її частини.

6. Інноваційні інвестиції спрямовані в нематеріальні активи - це інвестиційні процеси, спрямовані на використання нових наукових та технологічних знань в операційній та іншій діяльності компанії для досягнення комерційного успіху. Здійснюються інноваційні інвестиції саме в нематеріальні активи наступним напрямом:

а) придбання вже готової науково-технічної продукції й інших прав (наприклад, промислові зразки та товарні знаки, патенти на наукові відкриття та винаходи, придбання ноу-хау, франчайзингових ліцензій тощо)

б) розробка нової науково-технічної продукції (може бути як всередині самої компанії, так і шляхом її закріплення за відповідальними конструкторськими бюро).

Здійснення інноваційних інвестицій у нематеріальні активи дозволяє значно підвищити технологічний потенціал компанії у всіх сферах її економічної діяльності.

7. Інвестиції в збільшення запасів матеріальних обігових коштів - інвестиційна дія, спрямована на збільшення обсягу використання оборотних коштів компанії, що забезпечує тим самим важливу пропорційність (збалансованість) позаоборотних і оборотних обігових коштів у результаті здійснення інвестиційних заходів. Необхідність цієї форми інвестування обумовлена тим, що всяке розширення виробничого потенціалу, забезпечуване розглянутими раніше формами реального інвестування, надає можливість виробництва подальшого обсягу продукції.

Однак реалізувати цю можливість можна саме при належному розширенні обсягів використання окремих видів матеріальних цінностей і запасів сировини, напівфабрикатів, матеріалів, малоцінних предметів і зносу.

Обрання конкретних форм реального інвестування для компанії

визначається завданнями диверсифікації її діяльності, можливістю впровадження нових технологій, що дозволяють економити ресурси і працю (зменшення рівня операційних витрат), потенціалом ресурсів для інвестування (грошові та інші активи, що використовуються для направлення вкладень в об'єкти інвестування).

Специфіка цього інвестування та його форми характеризують особливості реалізації такого інвестування в підприємство. При здійсненні високої інвестиційної активності компанії з метою підвищення ефективності керівництва реальними інвестиціями впроваджується спеціальна політика такого управління. Процес управління реальними інвестиціями – це важлива складова загальної інвестиційної політики компанії, яка забезпечує оцінку, підготовку та реалізацію найбільш вигідних реальних інвестиційних проектів.

Процес розробки реальної інвестиційної політики компанії здійснюється за основними етапами (див. рис. 1.2).

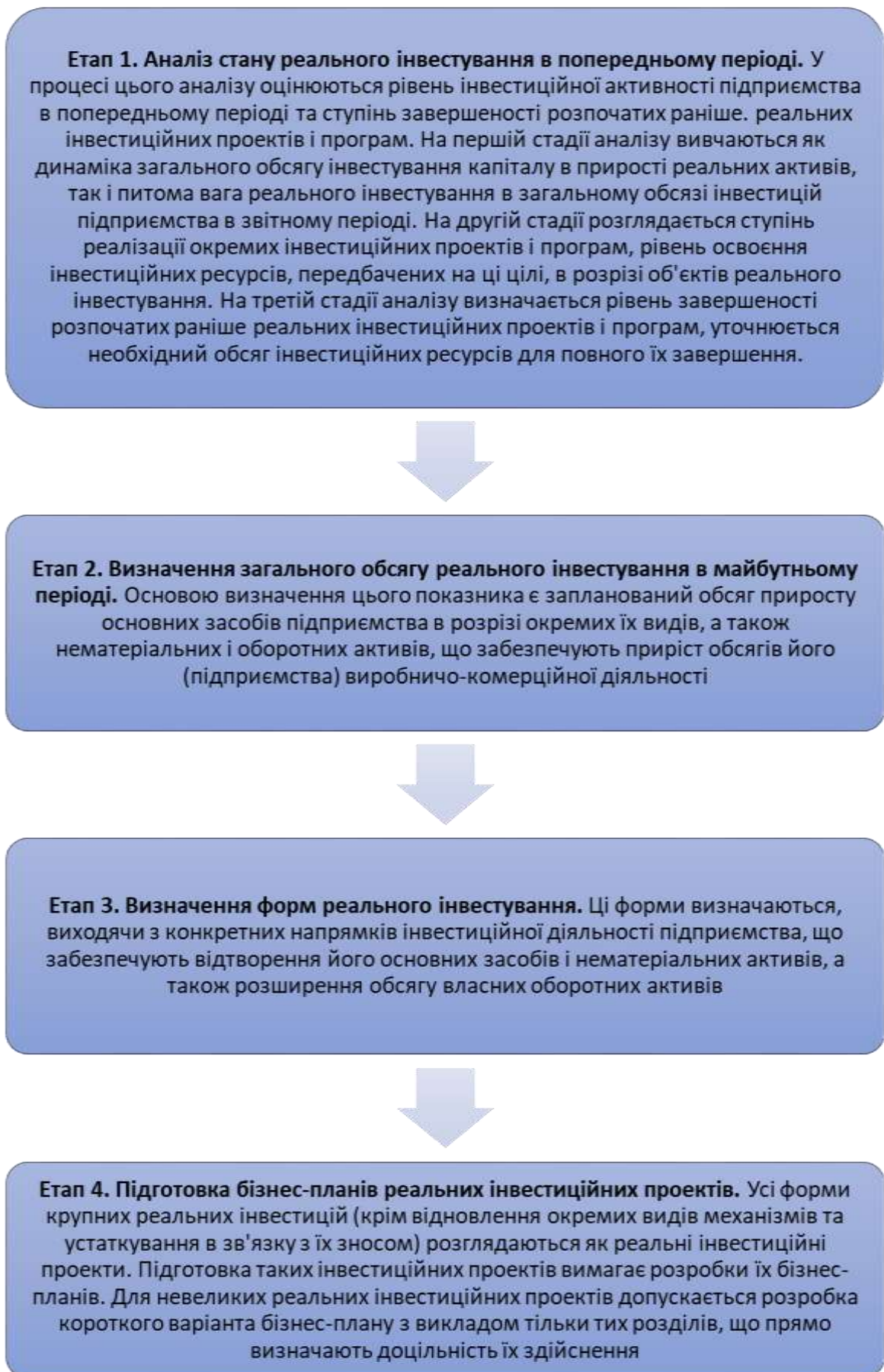
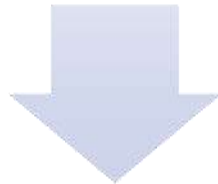
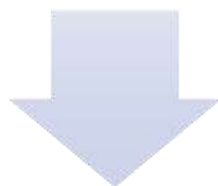

Рис 1.2 Основні етапи формування політики управління інвестиціями компанії

Етап 5. Оцінка ефективності окремих реальних інвестиційних проектів здійснюється на основі використання спеціальної системи показників: чистого приведенного доходу, періоду окупності та інших, які слід розглядати в комплексі. Реальні інвестиційні проекти, рівень ефективності яких не відповідає критеріям розробленої інвестиційної політики підприємства, мають бути відхилені

Етап 6. Формування портфеля реальних інвестицій. Відібрані в процесі оцінки ефективності реальні інвестиційні проекти підлягають подальшому розгляду з позицій рівня ризиків їх реалізації та інших показників, пов'язаних з цілями їх здійснення. На основі такої всебічної оцінки з урахуванням планового обсягу інвестиційних ресурсів підприємство формує свій портфель реальних інвестицій на майбутній період. Якщо цей портфель сформований за визначальною пріоритетною метою (максимізацією прибутковості, мінімізацією інвестиційного ризику тощо), то необхідності в подальшій оптимізації портфеля реальних інвестицій немає. Якщо ж передбачається збалансованість окремих цілей, то портфель оптимізується за різними цільовими критеріями для досягнення їх збалансованості, після чого приймається до безпосередньої реалізації

Етап 7. Забезпечення реалізації окремих інвестиційних проектів та інвестиційних програм. Основними документами, що забезпечують реалізацію кожного конкретного реального інвестиційного проекту, є капітальний бюджет і календарний графік реалізації проекту. Звичайно капітальний бюджет розробляється на період до одного року і відображає усі витрати й надходження коштів, пов'язані з реалізацією реального проекту. Календарний графік реалізації інвестиційного проекту (програми) визначає базові періоди часу виконання окремих видів робіт і покладання відповідальності виконання (а отже, і ризиків невиконання окремих етапів робіт) на конкретних представників замовника (підприємства) чи підрядчика відповідно до їх функціональних обов'язків, зазначених у контракті на виконання робіт

Рис 1.2 Основні етапи формування політики управління інвестиціями компанії (продовження)

1.2 Види інвестиційних проектів

Інвестиційний проект - це головний документ, що розкриває необхідність виконання реального інвестування, де в загальноприйнятій черговості його розділів надаються основні рекомендації щодо виконання проекту та очікувані фінансові показники, які отримають при його реалізації.

Відповідно, інвестиційні проекти, що виконуються в розрізі виділених форм реального інвестування компанії, класифікуються за наступними ознаками (див рис. 1.2).

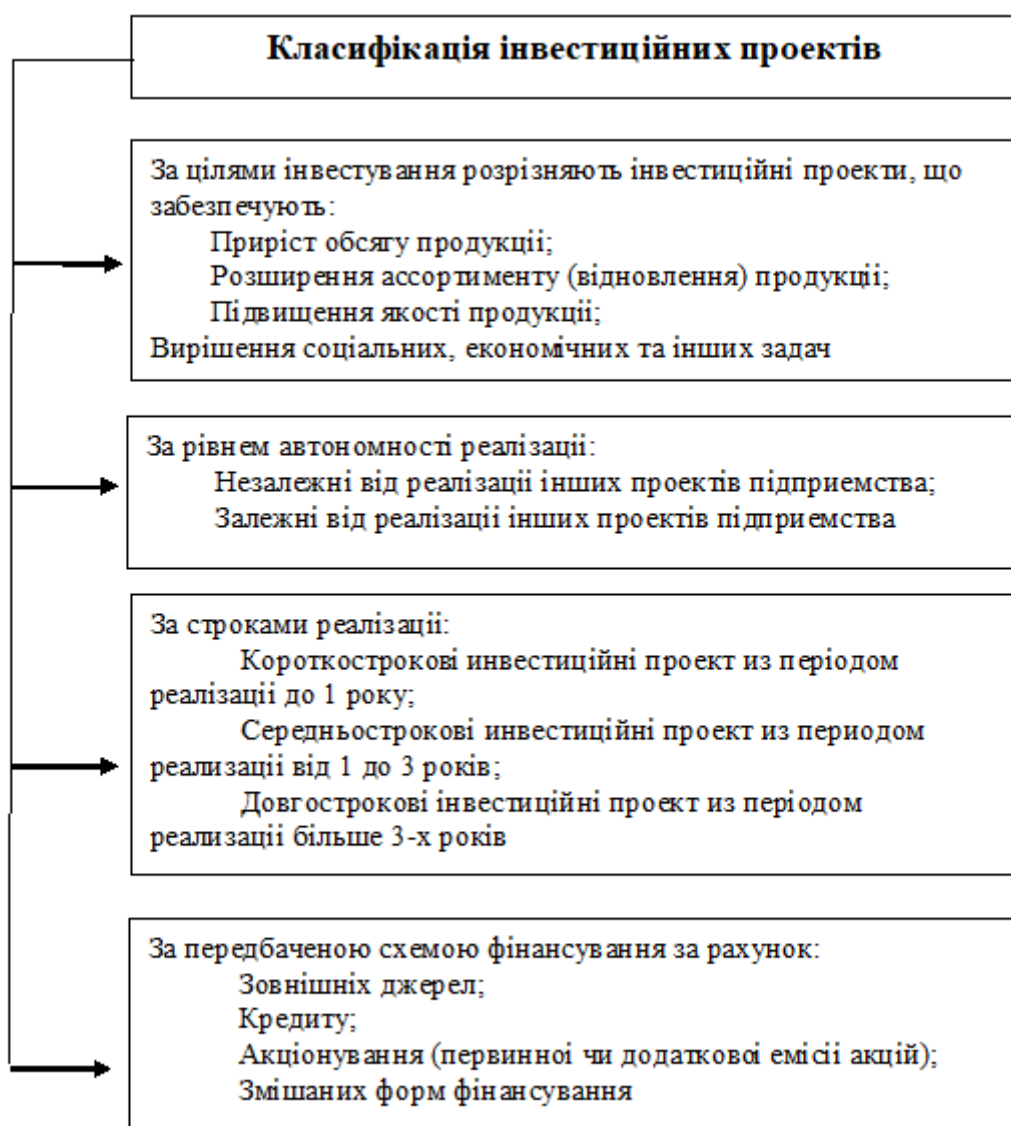

Рис. 1.3 Класифікація інвестиційних проектів підприємства

За видами інвестиційних проектів диференціюються вимоги щодо їх розробки.

Для малих інвестиційних проектів, що фінансуються компанією з внутрішніх джерел, обґрунтування проекту відбувається за скороченою кількістю показників і розділів. Таке обґрунтування може включати тільки мету інвестиційного проекту, його головні параметри, показники ефективності здійснюваних інвестицій, обсяг необхідних фінансових ресурсів, а ще схему (чи календарний план) реалізації проекту з інвестування.

Для великих та середніх інвестиційних проектів, які будуть фінансуватися із зовнішніх джерел, необхідно здійснити повномасштабне обґрунтування відповідно до національних й міжнародних стандартів.

2. Рекомендації щодо розробки бізнес-плану інвестиційного проекту із залученням іноземного інвестора

2.1 Основні положення та умови кредитування

Створення бізнес-плану проекту з інвестування залежить від вимог різних міжнародних фінансових організацій (Світовий банк, МВФ, ЄБРР). Вони надають кредити Україні. Для того, щоб претендувати на участь у проектах, претендентами повинні бути виконані певні умови. Юридичні особи, що жадають скористатися кредитною лінією міжнародних фін.установ, повинні подати відповідні документи для розгляду та прийняття конкретного рішення про надання або відмову в наданні кредиту.

Для здійснення розвитку та підтримки малих і середніх компаній із недержавною формою власності є загальні рекомендації щодо розробки бізнес-планів проектів з інвестування, що пропонуються для використання українськими банками, які беруть участь у кредитних проектах за рахунок коштів міжнародних фін.установ. Причому дана процедура розглянута на випадок залучення ЄБРР.

Юридична особа представляє на ім'я керівника банківської установи такі документи:

заявка на отримання позики; реєстраційна картка позичальника, інформаційний лист;

картку відповідності проекту та самого клієнта критеріям ЄБРР й українського банку, через який саме і буде відбуватися фінансування особи (надання кредиту);

далі надається пакет документів для проведення кредитної оцінки.

Для аналізу проекти можуть братися через офіційних посередників або законно уповноважених представників замовника. При розборі пакету документів співробітники банку проконсультують по його заповненню, якщо це необхідно.

За рахунок переданих ЄБРР коштів банк кредитує тільки проекти

недержавних компаній.

Кредитні кошти можна використовувати для придбання послуг і товарів іноземного походження тільки на:

довгострокове фінансування (до 5 років) засобів виробництва і пов'язане з цим збільшення оборотного капіталу;

короткострокове фінансування (до 1 року) експортних контрактів та витрат на імпорту сировину і запчастини;

лізингове фінансування.

Платежі також можуть проводитися українськими постачальниками і в національній валюті, якщо їхні товари або послуги мають іноземне походження.

Кредитні кошти не використовуються для фінансування проектів, що йдуть на:

виробництво або постачання зброї або іншої військової діяльності;

діяльність казино або інших видів грального бізнесу; виробництво або постачання тютюнових виробів чи алкогольних напоїв; будівництво житлових будинків;

будь-яка діяльність, що зазначена в переліку екологічних директив ЄБРР, яка заборонена в наслідок забруднення навколишнього середовища.

2.2. Вимоги щодо інвестиційного проекту

Як уже зазначалося, усі обчислення в бізнес-плані треба робити в доларах США, використовуючи офіційний курс НБУ на кінцеву звітну дату.

Інвестиційний проект повинен мати певну інформацію, на підставі якої братиметься рішення про надання кредитних коштів ЄБРР, яка саме наведена нижче.

1. Опис проекту і його концепції.

1.1. Цілі проекту. Поточний стан проекту. Мета інвестицій: нове будівництво; придбання споруджуваного об'єкта для подальшої добудови;

придбання готового об'єкту, що не потребує значних додаткових вкладень; придбання комерційного приміщення з метою його збільшення, модернізації, технічного переозброєння та впровадження більш передових технологій; придбання технологій і розміщення їх на підготовлених до цього площах; інші форми здійснення інвестицій.

1.2. Ступінь рівня готовності (розробленості та стану) інвестиційного проекту. Присутність проектно-кошторисної документації, що погоджена із органами державного нагляду.

1.3. Необхідні і загальні інвестиції для реалізації проекту: - розрахована сума в національній валюті; а також сума в доларах США по офіційному курсу НБУ.

1.4. Термін реалізації інвестицій. Період інвестування вказано з початку проекту до здійснення останньої частини інвестування (згідно із запланованим графіком інвестицій).

1.5. Термін експлуатації об'єкта (до дати заміни чи капітального ремонту основних засобів).

1.6. Показники ефективності. Розглядається середньорічна сума доходу і чистого прибутку. Термін окупності: відношення загального обсягу запланованих інвестицій до середньорічного прибутку.

1.7. Державно-правове регулювання підприємницької діяльності (ліцензії, митне та податкове регулювання).

1.8. Види продукції та послуг, що плануються в проекті (обґрунтувати вибір основних видів продукції та послуг, випуск яких планується). Аргументувати прибуток компанії при реалізації проекту.

1.9. Графік реалізації проекту являє собою календарний план, який доводить можливість виробництва у запланованому обсязі до наявності відповідних виробничих потужностей.

2. Термін і умови кредиту. Призначення кредитних ресурсів. Сума. Валюта платежу.

Умови експлуатації. Тривалість пільгового періоду (відстрочення виплати

основної суми боргу). Відсоткова ставка, яка використовується для розрахунків.
Періодичність погашення боргу (основної суми).

3. Опис виробничої площі, приміщень та інших основних фондів (обладнання), необхідних для реалізації проекту. Розташування виробничих об'єктів, їх технічні характеристики та опис, якщо вони різняться від основних виробничих приміщень фірми. Якщо проектом передбачено їх будівництво, слід навести опис і характеристики відповідно до проектно-кошторисної документації. Площа і стан землі.

Надання складів, під'їзних шляхів, автотранспорту для організації закупівель і збуту. Інженерне забезпечення виробництва електроенергією, водою, газом, паром, теплом, іншими комунальними послугами.

4. Виробничий процес. Докладний опис технологічного процесу підприємства. Опис потреби в кваліфікованій робочій силі. Забезпечення виробництва матеріалами і сировиною, комплектуючими. Якість та вартість сировини, що поставляється.

Розрахунок собівартості одиниці продукції (надання послуг), детальні розрахунки за кожною статтею витрат. Класифікація витрат на виробництво по проекту за основними статтями витрат. Розрахунок обсягів виготовлення та реалізації щодо кожного виду продукції (послуги) за роками реалізації проекту (табл. 2.1 і табл. 2.2)

Таблиця 2.1

Розрахунок собівартості одиниці продукції (послуги)

Стаття витрат	Одиниця виміру	Кількість	Ціна
Разом			

Випуск продукції (послуг) за проектом (по кожному виду товарів і послуг)

Рік	Кількість	Ціна за одиницю виміру	Загальна сума

5. Збут послуг та товарів. Опис каналів і стратегій продажів: обсяг продажів, частка продажів на ринку в загальному обсязі, рівень оптового продажу, термін товарного кредиту, форма оплати, доставки, спеціальні способи просування продукції на ринок для кожного каналу збуту, потенційні споживачі товарів.

6. Маркетинг та реклама. Маркетингова стратегія (завоювання запланованого сегменту ринку у відповідному регіоні).

6.1. Оцінка цільового сегменту ринку. Це аналіз, що визначає власну частку ринку як на період до початку реалізації проекту, так і на прогностичний період. Вказуються фактори конкуренції й основні фактори споживання.

6.2. Попит. Інформація щодо маркетингу за попередні три роки продажів, існуючий і прогнозований попит на кожен вид продукції протягом усього терміну реалізації проекту з прив'язкою до компетентних джерел економічної та маркетингової інформації (в грошовому й натуральному вираженні): проектний обсяг виробництва, ціни; потенційні споживачі товарів і можливі канали збуту; чинники, що сприятимуть приросту попиту.

6.3. Конкуренти і ціни. Бенчмаркінг, що характеризує основних конкурентів (місцевих і зарубіжних): рейтинг значущості, виробничі потужності, обсяги виробництва і продажів, частки ринку і можливість захоплення більшої долі ринку, якість продукції, собівартість товарів і можливість її зниження, максимальні і мінімальні ціни конкурентів порівнянно із цінами компанії на різні види продукції, фінансове становище, передбачуваний місячний оборот та перспективи розвитку конкурентів на ринку.

6.4. Конкурентоспроможність, основні відмінності, переваги продукції

компанії в порівнянні з конкурентами (якість, дизайн, функціональність, рівень цін, сервісне обслуговування, гарантії, ін.)

6.5. Цінова політика. Стратегія ціноутворення на різних етапах.

7. Побудова SWOT-аналізу, що показує сильні й слабкі сторони компанії, сприятливі і небезпечні умови зовнішнього середовища.

7.1. Сильні сторони підприємства.

7.2. Слабкі сторони підприємства.

7.3. Зовнішні ризики. Перелік будь-яких ризиків, які можуть виникнути у позичальника протягом терміну дії проекту (наприклад, зміни в податковій системі чи законодавстві).

7.4. Внутрішні ризики. Перелік всіх ризиків, з якими може зіткнутися позичальник кредиту протягом терміну дії проекту (наприклад, управлінський ризик чи промисловий ризик).

Розділи з аналізу ризиків повинні мати не тільки визначення видів ризиків, а і пропонувати заходи, які зможуть запобігти їх виникненню чи знизити їх рівень (наприклад, ризик збуту, заходи та шляхи щодо його зниження).

7.5. Аналіз чутливості. Аналізується вплив основних статей витрат та зменшення обсягу продажів на рух коштів і на рентабельність.

8. Фінансовий план проекту (таблиці 2.3 і 2.4).

В самому бізнес-плані розрахунки прогнозу доходів і збитків повинні виконуватися окремо. Життєвий цикл проекту (розрахунковий період): якщо становить 1 рік, то обсяги продажів й інші показники слід рахувати щокварталу; якщо розрахунковий період становить два роки і більше, розрахунки необхідно проводити за проектні роки і всі проектні заходи з урахуванням проекту за всі роки його реалізації.

Прогноз прибутків (або збитків)

№ п/п	Основні показники	Період № ...	Період № ...	Період № ...	Період № ...
1	2	3	4	5	6
1	Фізичний обсяг продажу, од.				
2	Ціна продажу, дол. США				
3	Обсяг продажу (1×2)				
4	ПДВ				
5	Акцизний збір				
6	Чистий обсяг продажу (3-4-5)				
7	Витрати:				
	7.1 Сировина та матеріали				
	7.2 Заробітна плата з нарахуванням				
	7.3 Оренда виробничих приміщень				
	7.4 Амортизація				
	7.5 Електрична та теплова енергія				
	7.6 Інші комунальні платежі				
	7.7 Відраджень				
	7.8 Ремонт і обслуговування обладнання та приміщень				
	7.9 Транспорт і фрахт				
	7.10 Накладні витрати				
	7.11 Маркетинг і реклама				
	7.12 Виплата відсотків та комісійних зборів за кредитами				
	7.13 Інші витрати				
8	Усього операційних витрат (7.1 + 7.2 + ... + 7.13)				
9	Платежі до місцевого та державного бюджетів				
10	Прибуток до оподаткування (6-8-9)				
11	Податок на прибуток				
12	Чистий прибуток (10-11)				
13	Погашення основної суми кредиту				
14	Амортизація				
15	Погашення несплаченої частини боргу за іншими кредитами (якщо такі є)				
16	Чистий грошовий потік (12+14-13-15)				
17	Коефіцієнт обслуговування боргу (12+14+7.12)/(13+15+7.12)				

Власний внесок позичальника (спонсора) у проект наведено з урахуванням залишкової вартості майна за даними бухгалтерського балансу на останню звітну дату (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Джерела фінансування та загальна проектна вартість, дол. США

№	Статті витрат	Власні кошти одержувача позики (спонсора)	Кредит ЕБРР	Інші кредити	Разом	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
1	Будівлі та споруди					
2	Реконструкція та ремонт приміщень					
3	Технологічне обладнання					
4	Транспортні засоби					
5	Інші основні засоби					
6	Сировина та матеріали					
7	Фінансування інших оборотних коштів до початку самокупності проекту					
8	Монтаж і встановлення обладнання					
9	Виплата відсотків за кредит до початку самокупності проекту		X			
10	Допроєктні витрати (розробка бізнес-плану, підготовка та нотаріальне оформлення документів)		X			
11	Витрати на оформлення договору застави, оцінку та страхування майна, що передається під заставу		X			
12	Витрати на митне проходження товарів		X			
13	Витрати на транспортування, завантаження (розвантаження), страхування товарів під час поставки					
14	Комісійні НБУ (1%)		X		X	
15	Інше					
16	Разом дол.США					
17	Разом, %					

9. Послуги чи товари, що придбанні за кредитні кошти.

9.1. Перелік даних послуг або товарів (таблиця 2.5).

Таблиця 1.5

Перелік послуг та товарів, які профінансовані даним проектом

№	Товар (послуга)	Фірма-постачальник	Країна проходження	Кількість	Ціна, дол. США	Реквізити контракту (номер і дата)
1						
2						
	Разом					

9.2. Вибір постачальників. По кожному виду продукції, окремо робиться вибір постачальників серед не менше ніж трьох компаній (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

Вибір постачальника

№ п/п	Вид товару	Фірма-постачальник	Країна проходження	Ціна, дол. США	Строки та умови платіж	Умови поставки	Гарантійний період	Умови гарантійного обслуговування	Наявність сертифікатів	Рейтинг оцінка
1										
2										
3										

Якщо, окрім зазначених у таблиці 2.6 критеріїв вибору постачальника, компанія-одержувач кредиту керувалася будь-якими іншими факторами, то і вони повинні бути зазначені в таблиці.

10. Дія на навколишнє середовище. Лаконічно описується можливий вплив проекту на довкілля, полічити всі дозволи і документи, особливо від органів місцевого самоврядування, наявність яких обов'язкова для реалізації проекту. Описати, як забезпечується дотримання стандартів вжитих запобіжних заходів,

акцентуючи увагу на можливому небезпечному впливі проекту на здоров'я людини.

11. Економічний ефект проекту. Кількість створених робочих місць; сприяння експорту товарів - очікуваний обсяг реалізації; витіснення імпорту під впливом внутрішнього виробництва; підвищення продуктивності; покращання якості продукції; розвиток менеджменту; застосування ресурсозберігаючих технологій; надходження доходів від проекту до держбюджету (місцеві податки, акцизи, ПДВ, податок на прибуток).

12. Забезпечення кредиту (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7

Перелік майна, що надається під заставу

№	Найменування предмета застави	Рік випуску (для обладнання, машин і механізмів)	Дата введення в експлуатацію	Період експлуатації, який планується, років	Балансова вартість	
					грн.	Дол. США
1						
2						
	Разом					

3. АНАЛІЗ БІЗНЕС-ПЛАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ «СУМСЬКА ПАЛЯНИЦЯ»

Для залучення інвестицій ТОВ "ТУРБО-ВЕСТА" розробило для Сумського хлібозаводу бізнес-план інвестиційного проекту щодо придбання борошномельного й елеваторного устаткування для організації мукомельно-елеваторного виробництва. На основі розділів бізнес-плану був проведений аналіз.

1. Підприємство розташоване в м.Суми, - на околиці міста, в південно-східній частині, в екологічно чистій місцевості з високою щільністю населення та розвинутим агропромисловим комплексом. Підприємство розташоване на власній земельній ділянці площею 20 000 м². Наявність автомобільних доріг дає можливість надійно забезпечувати підвіз сировини та розвезення готової продукції.

Сумський хлібозавод - єдиний в м. Суми велике підприємство, орієнтоване на виробництво кондитерських і хлібобулочних виробів. Підприємства, було засноване в 1967 р.; зареєстроване як ВАТ "Сумська паляниця" (далі - ПАТ "СП") у 2016 р. близько 44% акцій підприємства належить його працівникам, а 56% - це власність держави.

2. Продукція та обсяги виробництва. Основна продукція підприємства - 23 види хліба й 33 види кондитерських виробів. Підприємство оснащене сучасним устаткуванням для випікання хліба й виготовлення кондитерських виробів. Товарообіг підприємства постійно зростає. Так, у 2015 р. він склав близько 5 600 грн., а в 2016 - близько 6 700 грн., тобто збільшився майже на 20%. На підприємстві працює 306 чол., із них 74% зайнято у виробництві, 26% - у торгівлі та збуті.

3« Фінансове становище компанії. Вартість основних засобів ПАТ "СП" на 01.04.18 р. - 2 770 тис. грн. Ефективність господарської діяльності підприємства характеризується динамікою прибутку: у 2016 р.- 79,7 тис. грн.; у 2017 р. - 753,8 тис. грн.; у 2021 р. -1002,8 тис. грн. Підприємство має стійке фінансове

становище і не користується короткостроковими і довгостроковими кредитами.

Основою фінансово-економічної стабільності підприємства в умовах кризи, характерної для України, є:

наявність власної торгової мережі, найбільшої мережі торгівлі продовольчими товарами в м. Суми, що гарантує надходження коштів на підприємство безпосередньо від населення;

стабільність споживання продукції підприємства, оскільки вона відноситься до найбільш споживаних продуктів.

4. Ринок і збут. На ринку м. Суми та ринках району ПАТ "СП" є монополістом. Його частка ринку хлібобулочних виробів по району складає близько 70%, а кондитерських - 95%. Крім того, компанія поставляє свою продукцію в райони сусідніх областей. Підприємство володіє власною збутовою мережею з 15-и магазинів, кіосків, кафе й парком спеціалізованих автомобілів для доставки продукції у власні магазини. Торгівельна мережа підприємства займає перше місце за обсягом продажу продовольчої групи товарів у місті та районі. Власна мережа магазинів гарантує його стійке економічне становище й стабільну прибутковість.

Населення Сумського району споживає близько,30 т хлібобулочних виробів на добу, з яких 67% забезпечує ПАТ "СП". Виходячи з ситуації, яка склалася можна прогнозувати, що споживання хлібобулочних виробів у найближчі 5-8 років збережеться на тому ж рівні.

5. Суть і актуальність проекту. Підприємство зацікавлене в залученні кредитних коштів з метою;

а) придбання борошномельного й елеваторного устаткування для організації мукомельно-елеваторного виробництва продуктивністю не менше 30 т/доб.(по зерну);

б) придбання устаткування для виробництва макаронних виробів продуктивністю 100 кг/год.

Необхідний обсяг кредиту - еквівалент 1 200 000 дол. США.

Для збільшення ефективності господарської діяльності адміністрація

підприємства прийняла рішення про будівництво власного елеватора й борошномельного комплексу. Ці виробництва при наявності власної торгової мережі повинні стати відсутньою ланкою повного виробничого ланцюга "постачання сировини - виробництво - реалізація". У рамках проекту підприємство не планує виробляти борошно для реалізації на зовнішньому ринку, тому існуючі елеваторні та борошномельні підприємства не розглядаються як конкуренти.

Актуальність створення власного мукомельно-елеваторного виробництва зумовлена такими чинниками: відносною дорожнечю борошна; низькою якістю борошна, що виготовляється на зношеному устаткуванні; відсутністю в районі виробників борошна і пов'язаними з цим витратами на його доставку з віддалених районів; наявністю реальних можливостей закуповувати якісне зерно за низькими цінами в місцевих виробників і переробляти його безпосередньо на підприємстві.

На регіональному ринку макаронних виробів присутні, з одного боку, дешеві, але низькоякісні макаронні вироби вітчизняних виробників, а з іншого - дорогі імпортні макаронні вироби. Організація на підприємстві цеху з виробництва макаронної продукції європейської якості дозволить заповнити ринкову нішу недорогих високоякісних виробів. Наявність власної торгової мережі та зв'язків з торговими організаціями сусідніх районів є гарантією стабільного збуту продукції підприємства.

6. Ефективність проекту. Реалізація проекту щодо оснащення діючого хлібопекарського виробництва ПАТ "СП" мукомельно-елеваторним комплексом дозволить одержати абсолютний економічний ефект приблизно 330 тис. дол. США на рік, тобто 0,05 дол. США на кілограм готової продукції. Цей ефект досягається завдяки більш низьким у порівнянні з борошном витратам на придбання зерна і його переробку на власному борошно-мельному комплексі. Реалізація проекту з організації макаронного виробництва дозволить підприємству отримати додатковий прибуток близько 16 тис. дол. США / рік. Нижче наведено розрахунок додаткового доходу підприємства, отриманого від

використання зерна 3-го класу (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Розрахунок додаткового доходу ПАТ "Сумська паляниця"

Показники	Ціна, грн.	Витрати, %	Обсяг, т	Сума, тис. грн./рік
1	2	3	4	5
ПРИДБАННЯ БОРОШНА				
Борошно І сорту	455	52,6	3792	1792
Борошно вищого гатунку - хліб	470	11,3	815	383
Борошно вищого гатунку-кондитерські вироби	470	24,9	30	14
Борошно вищого гатунку - макарони	470	100,0	210	99
Борошно ІІ сорту	432	6,0	433	187
Разом з борошна витрат			5280	2409
ВИРОБНИЦТВО ЗЕРНА				
Зерно	220	72,0	7333	1613
Заробітна плата	240		12	35
Нарахування				16
Змінні енерговитрати				20
Постійні енерговитрати				8
Накладні витрати				12
Разом з зерна				1704
Додатковий дохід				684
Економія витрат на 1 кг продукту				0,1

7. Витрати й забезпеченість проекту. На даний час підприємство володіє розробленою технічною документацією, бізнес-планами борошномельного та макаронного виробництва, налагодженими зв'язками з майбутніми постачальниками сировини (зерна), приміщеннями, необхідними комунікаціями. Витрати, пов'язані з будівництвом і підготовкою приміщень, складають близько 67 тис. дол. США. У табл. 3.2 наведено перелік статей витрат кредитних коштів за проектом.

Таблиця 3.2

Перелік статей витрат кредитних коштів за проектом

Найменування статті витрат	Потреба в кредитних коштах, дол. США
1	2
Будівельні витрати	300 000
Придбання устаткування мукомельно-елеваторного виробництва	750 000
Устаткування макаронного виробництва	140 000

Продовження табл. 2.2

1	2
Сертифікація і реклама	2 000
Витрати на персонал	8 000
Разом	1 200 000

Передбачаються такі основні умови залучення кредитних коштів для реалізації проекту: термін повернення кредиту - 3 роки, процентна ставка - 35%, умови погашення кредиту - щорічне рівнопропорційне повернення кредиту та відсотків. У табл. 3.3 подано графік погашення кредиту.

Таблиця 3.3

Графік погашення кредиту, тис. дол. США

Перелік	2022 р.	2023 р.	2024р.	Разом за три роки
Отримання кредиту	1 200	0	0	
Повернення кредиту	345	398	457	1 200
Проценти	180	128	69	377
Разом повернення кредитних коштів	525	526	526	1 577

У табл. 3.4 подано види робіт, які пов'язані саме з реалізацією проекту.

Таблиця 3.4

Календарний план освоєння кредитних коштів

	Місяці			
	1	2	3	4
1	2	3	4	5
Підготовка площ і комунікацій	X	X	X	
Закупівля борошномельного устаткування		X	X	
Закупівля макаронного устаткування		X		
Проведення проектно-конструкторських робіт		X	X	

Монтаж і налагодження макаронного устаткування		X	X	
Випуск першої партії макаронних виробів			X	
Монтаж і налагодження борошномельного устаткування			X	X
Початок борошномельного виробництва				X

8. Обсяги виробництва і забезпечення сировиною. Очікується, що продуктивність борошномельного комплексу цілком задовольнить потреби ВАТ «СП» у борошні вищого й першого сортів. Для цього необхідно придбати мукомельно-елеваторний комплекс продуктивністю 30 т/доб. чи 7 900 т/рік (з зерна). У цьому випадку обсяги виробництва борошна не будуть перевищувати потреби виробництва більш ніж на 10%, надлишки будуть реалізовуватися через торгову мережу підприємства. При цьому проектом, передбачене придбання мукомельно-елеваторного комплексу, який забезпечить переробку 50 т зерна/доб. Таке перевищення пов'язане з перспективним планом розвитку підприємства, що передбачає розширення його торгової мережі з виходом на повну потужність виробництва й запуском нового виробництва, зокрема макаронного.

Введення в дію мукомельно-елеваторного комплексу, відповідно до календарного плану та освоєння кредитних коштів, мають відбутися через 4 місяці після отримання кредиту.

Для задоволення потреб регіонального ринку передбачається створення макаронного виробництва потужністю 0,1 т макаронних виробів за 1 год., що дозволить виробляти приблизно 210 т високоякісних макаронних виробів за 1 рік. Початок виробництва макаронних виробів відповідно до календарного плану почнеться через три місяці після одержання кредитних коштів.

Техніко-економічне обґрунтування передбачає зростання обсягів виробництва макаронних виробів на 2% щорічно, а обсяги виробництва хлібобулочних і кондитерських виробів залишатимуться незмінними, але на практиці це неможливо. У той же час підвищення обсягів передбачається

перспективним планом розвитку підприємства.

Ціни на основну продукцію - хлібобулочні, кондитерські та макаронні вироби - будуть залишатися незмінними, але на практиці це неможливо. Відповідно до плану ціни на зерно не будуть знижуватися при цьому на практиці передбачається скорочення експорту з України зерна та експорту якісної дешевої сировини з Туреччини та Болгарії.

9. Витрати, наведені в інвестиційному проекті. Структура (відсоток) витрат на основні види сировини зумовлена встановленими нормами витрат на 1 т готової продукції. Норма витрат енергоресурсів на 1 т готової продукції збільшиться за рахунок уведення мукомельно-елеваторного комплексу на 20%.

Техніко-економічним обґрунтуванням передбачається незначна зміна цін на основні види сировини й енергоресурсів, які використовуватимуться у виробництві. Ці зміни пов'язані з загальною тенденцією підвищення цін на ринку. Очікувані зміни наведено в табл. 3.5

Зростання амортизаційних відрахувань у 2022 р. призведе до зростання вартості основних фондів підприємства на величину залучених кредитних коштів. Реалізація проекту припускає, крім закупівлі устаткування для мукомельно-елеваторного і макаронного виробництв, проведення необхідних будівельно-монтажних робіт, вартість яких буде перенесена на вже існуючі будівлі та споруди підприємства. Тому частина отриманих за кредитами коштів підлягатиме амортизації за нормою 25% (виробниче устаткування), а частина - за ставкою 5% (будівлі та споруди).

У зв'язку з уведенням нових виробництв у 2022 році передбачається збільшення персоналу підприємства на 16 чоловік, у тому числі 12 - борошномельного й 4 - макаронного виробництва.

Передбачається також постійне зростання фонду оплати праці. Планується підвищення фонду заробітної плати для адміністрації підприємства на 8% у рік, для фахівців та робітників - на 5%. Збільшення фонду заробітної плати в цілому сприятиме збільшенню заробітної плати як по галузі, так і в цілому по Україні.

Передбачувана зміна цін на основні види сировини й енергоресурсів

Найменування сировини	Коефіцієнти підвищення
Зерно 3-го класу	1,02
Борошно житнє	1,02
Борошно пшеничне I сорту	1,02
Борошно пшеничне II сорту	1,02
Борошнопшеничне найвищого сорту	1,02
Цукор	1,03
Маргарин	1,03
Масло тваринне	1,03
Яєчний порошок	1,03
Дріжджі пресовані	1,03
Згущене молоко	1,05
Сіль	1,01
Електроенергія	1,03
Газ	1,03
Вода	1,03

У техніко-економічному обґрунтуванні використано такі передумови зміни обсягів постійних витрат, що пов'язані з пуском нових виробництв:

а) витрати електроенергії для освітлення та опалення зростуть у 2022 р. приблизно на 10% у порівнянні з 2021 р., а в 2023 р. - на 15% у порівнянні з 2021 р., що пов'язано з експлуатацією нових виробництв на повну потужність;

219б) зростання постійних витрат буде викликане загальним, хоч і незначним (на 1 - 5%) підвищенням цін на енергоресурси;

в) інші витрати підприємства зростуть у 2022 р. на 10%.

У табл. 3.6 наведені основні економічні показники діяльності підприємства на строк повернення кредиту.

Показники діяльності підприємства (тис.дол.США)

Показники	Факт	План			Разом затри роки
	2021 р.	2022 р.	2023р.	2024 р.	
1	2	3	4	5	6
Сума отримання кредиту		12 00			1 200
ВИТРАТИ					
Борошно	1 177	380			380
Зерно	0	543	906	949	2 398
Інша сировина	318	420	445	433	1 298
Енерговитрати	151	184	214	220	618
Заробітна плата з нарахуваннями	542	603	634	667	1 904
Постійні витрати	22	30	32	33	96
Разом	2 263	2 145	2 234	2 303	6 681
ДОХОДИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ					
Реалізація продукції					
Хлібобулочні вироби	3 010	3 010	3 010	3 010	9 030
Кондитерські вироби	212	212	212	212	636
Макаронні вироби		103	140	143,	386
Надлишки борошна		0	144	143	287
Разом обсяг товарної продукції	3 217	3 320	3 452	3 450	10 222
пдв	470	226	296	241	763
Доход від торгівлі	136	143	148	154	445
Доход	617	1 040	1 070	1 015	3 125
Відсотки за кредит		180	128	69	377
Амортизація	103	241	211	184	636
Прибуток	514	619	731	761	2111
Податок з прибутку	154	186	219	228	633
Чистий прибуток	360	433	517	533	1483
Повернення кредиту		345	398	457	1 200
Кошти у розпорядженні підприємства	360	328	325	261	914

У 2022 р. зниження валових витрат складе 6% у порівнянні з 2021 р. Підвищення доходу за цей же період завдяки економічному ефекту від використання як основної сировини замість борошна зерна 3-о класу складе майже 40%, навіть з урахуванням його наступної переробки. Обсяг товарної продукції в 2021 р. збільшується з 3,2 млн. дол. США вже до значення 3,4 млн. дол. США у 2023 р. (за умови 100%-го використання устаткування). Доход

збільшиться з 617 тис. дол. США у 2021 р. до 1,070 млн. дол. США у 2023 р. Ці показники не тільки гарантують своєчасне погашення суми кредитних коштів і відсотків за кредитами загальним обсягом 1, 577 тис. дол. США, але й дозволить ВАТ "ПХЗГ" акумулювати за цей термін коштів на загальну суму близько 0,8 млн. дол. США.

На підставі розглянутих вище розділів бізнес-плану інвестиційного проекту можна зробити певні висновки.

Інвестиційний проект ПАТ "Сумська паляниця" має ряд недоліків і переваг (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Недоліки бізнес-плану інвестиційного проекту ПАТ «Сумська паляниця»

Перелік недоліків	Розділ бізнес-плану
1	2
Відсутні розділи	<ol style="list-style-type: none"> 1. оцінка ефективності інвестиційного проекту. 2. характеристика галузі, в якій реалізується проект. 3. стратегія маркетингу. 4. оцінка ризиків і форми їх страхування.
Недостатньо проведено	<ol style="list-style-type: none"> 1. аналіз фінансового становища. 2. аналіз ринку.

У даному проекті досить чітко сформульована необхідність у інвестиціях, доступно описані суть і актуальність проекту, переваги створення власного мукомельно-елеваторного виробництва на підприємстві.

Аналіз фінансового становища ПАТ "Сумська паляниця", що наведений у проекті, не дає чіткого уявлення про його фінансову стійкість і фінансове становище. Не зазначена наявність (чи відсутність) заборгованості перед державним бюджетом та відповідно позабюджетними фондами й по заробітній платі робітникам.

Характеристика продукції подана коротко, не зазначені відмітні риси продукції, не вказано, в чому полягає привабливість саме цієї продукції.

Досить чітко показана потенційна перевага місцезнаходження ПАТ

“Сумська паляниця” до ринків збуту. В проекті зазначене добове споживання хлібобулочних виробів в Сумському районі, а також зазначені ринки збуту продукції підприємства, тобто вказано частку на ринку продукції, що займають виробу ПАТ “Сумська паляниця”. З цього випливає, що було проведено аналіз ринків збуту даного виду продукції. Але в той же час детально не наведено прогноз можливого обсягу реалізації продукції на наступні 5 років, враховуючи регіони України та в Сумському регіоні.

Обсяги виробництва і забезпеченість сировиною описані в проекті детально, з урахуванням збільшення обсягів виробництва кондитерських і хлібобулочних виробів. Ураховані зміни цін на основні види сировини, енергоресурсів, необхідних для виробництва. Також передбачається підвищення заробітної плати робітників підприємства.

У бізнес-плані даного інвестиційного проекту відсутній розділ "Характеристика галузі", в якому мали бути висвітлені такі моменти: аналіз поточного стану справ у даній галузі України та дані про тенденції розвитку (обсяг виробництва, динаміку і тенденції); останні новинки в цій галузі та виробництві; перелік потенційних конкурентів; прогнози відносно галузі.

Розділ "Стратегія маркетингу" розробляється у випадку високого рівня конкуренції, а саме це і стосується даного підприємства. Цей розділ допоможе передбачити впровадження продукції на інші регіональні ринки (в Україні та за її межами). Відсутність цього розділу - один із недоліків даного інвестиційного проекту. Окрім того, повинна бути розроблена цінова політика та визначені канали збуту й товарообороту.

В інвестиційному проекті ПАТ " Сумська паляниця " не проведена оцінка ризиків і форм їх страхування або попередження.

Основний недолік цього інвестиційного проекту полягає в тому, що розрахунок ефективності інвестиційного проекту зовсім відсутній. Немає розрахунку графіка беззбитковості.

Найчастіше для оцінки ефективності використання інвестицій застосовують п'ять основних показників:

1) чистий приведений ефект (MP), що вимірює всю масу прибутку, яка буде отримана за період здійснення проекту. Він відображає не тільки вигоду, й масштаб;

2) індекс рентабельності (PI) - (він показує в якій мірі зростуть доходи компанії в розрахунку відповідно на 1 грн. (1 дол.США));

3) внутрішня норма рентабельності інвестицій (ІНВ), що показує максимально допустимий ступінь витрат, який передбачений за цим проектом;

4) строк окупності інвестицій або повернення вкладених інвестицій (PP) - характеризує ефективність використання інвестицій;

5) коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR), який треба порівнювати із коефіцієнтом рентабельності авансованого капіталу та індексом розрахованої рентабельності.

Пропонуються такі рекомендації щодо розробки даного інвестиційного проекту.

1. Визначити інвестиційну привабливість галузі хлібобулочних та кондитерських виробів конкретно для даного підприємства.

2. Визначити переваги запропонованої продукції, описати й навести принципові схеми технологій і компонентів виробництва (рис. 3.1, 3.2).

3. Розробити розділ "Стратегія маркетингу" при впровадженні нової продукції на інші регіональні ринки ще й при високій конкуренції.

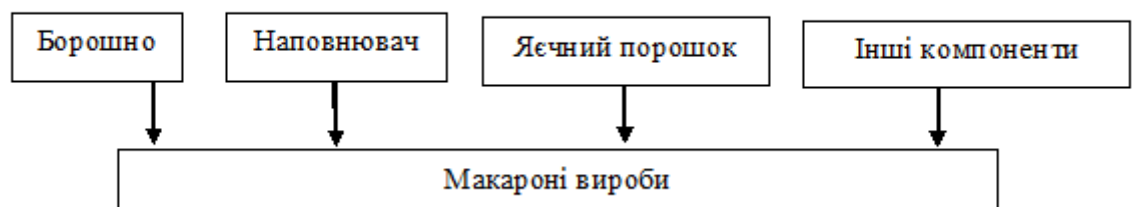

Рис. 3.1. Схема технології виробництва

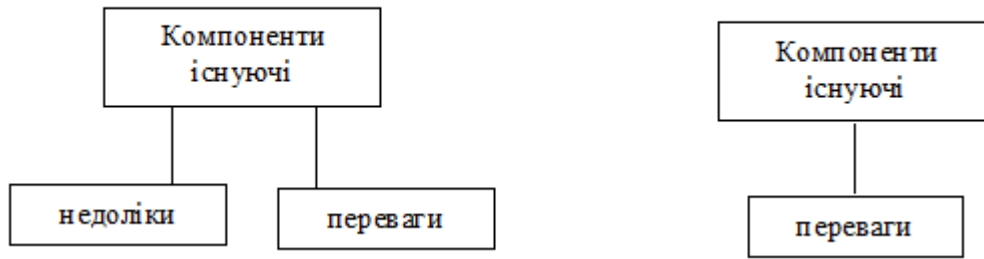

Рис. 3.2. Схема компонентів виробництва

4. Сформуванати цінову політику підприємства та передбачити заходи щодо запобігання нестандартним ситуаціям ринку.

5. Визначити канали збуту і товарообігу за асортиментом запропонованих макаронних виробів.

6. Провести аналіз асортименту, тобто розглянути окремо обсяги продажу кожної позиції асортименту.

7. Розглянути можливі ризики та запропонувати види страхування або заходи для запобігання ризикам. Необхідно врахувати слабкі сторони підприємства, ймовірність появи нових технологій, проробити альтернативні стратегії. Мають бути обрані найбільш ефективні види страхування ризиків, серед яких слід виділити істотну затримку початку реалізації інвестиційного проекту; перевищення розрахункового кошторису проекту; недосягнення планових показників зовнішньоекономічної діяльності; зниження планового рівня продуктивності; збільшення терміну окупності (повернення) капіталу.

8. Розрахувати ефективність інвестиційного проекту (таблиця 3.8).

Ефективність інвестиційного проекту

Показник	Значення	Прибутковість(+), збитковість(-)
NPV або чистий приведений ефект, тис. дол. США	570,01	+
Індекс рентабельності (PI)	1,06	+
Внутрішня норма рентабельності інвестицій (IRR), %	69,03	+
Строк окупності інвестицій (PP), роки	2	+
Коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR)	1,72	+
Коефіцієнт рентабельності авансованого капіталу (Pa)	1,23	+

Для даного проекту NPV дорівнює 570,01 тис. дол. США (якщо $NPV > 0$, то проект прибутковий), що відображає економічну доцільність проекту.

Індекс рентабельності дорівнює 1,06, тобто на кожен долар витрат припадає 1,06 дол. США прибутку, що підтверджує економічну доцільність проекту.

Внутрішня норма рентабельності інвестицій (IRR) показує максимально дозволений рівень витрат, який задіяний в проекті. Для даного проекту IRR дорівнює 69,03%, а максимально припустимий рівень банківської ставки - 35%.

Строк окупності проекту - два роки, оскільки кумулятивна сума грошових надходжень перевищує обсяг капітальних вкладень. Отже, сума первісних інвестицій та відсотки з них будуть повернені за два роки. Наступний рік інвестор отримуватиме прибуток від вкладених інвестицій, що показує привабливість цього інвестиційного проекту.

Для даного проекту $ARR (1,72) > Pa (1,23)$, що свідчить про доцільність даного проекту.

Відповідно до аналізу показників ефективності інвестиційного проекту ПАТ "Сумська паляниця" можна зробити наступний висновок про доцільність даного проекту, оскільки інвестор матиме певний рівень рентабельності та незначний строк окупності проекту (усього два роки).

ВИСНОВОК

Стабілізація та поживлення економіки України потребують розв'язання ряду важливих проблем інвестиційної діяльності, яка є відносно новою сферою дослідження, вивчення, освоєння та впровадження у всіх сферах підприємництва.

Важлива роль у підвищенні ефективності інвестиційної діяльності на всіх рівнях належить суб'єктам інвестиційного процесу. В Україні продовжується процес формування певних структур та напрацьовування досвіду функціонування суб'єктів інвестиційного ринку. Насамперед це стосується розвитку банківської системи та участі в інвестиційному процесі комерційних банків. Майбутнє – за кредитними спілками, які зараз в країні знаходяться в процесі становлення, укріплення та підвищення їх інвестиційної активності. Створення й функціонування ріелторських фірм потребує відповідних умов внутрішнього та зовнішнього характеру. Існуючі страхові компанії не повністю відповідають потребам суспільства в підвищенні інноваційно-інвестиційної активності держави та регіонів. Найголовніше зараз – це формування діючого механізму стимулювання інноваційно-інвестиційної активності всіх суб'єктів господарювання за допомогою важелів державного управління.

Для успішного здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності необхідні відповідні кошти. Інвестору важливо визначити найвигідніший об'єкт вкладення коштів, а тому необхідно здійснити вибір підприємства та прийняти відповідне рішення.

Прийняття рішення інвестором про вкладення коштів залежить у значній мірі від бізнес-плану інвестиційного проекту. Розробка цього документа потребує фахової майстерності, великого досвіду та вміння обґрунтувати доцільність вкладення інвестицій. У роботі розглянуті основні розділи бізнес-плану й сформовані рекомендації з його розробки щодо залучення іноземних та вітчизняних інвесторів.

Список літератури

1. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991 № 1560-ХІІ.
//zakon1.rada.gov.ua
2. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб. / Л.М. Борщ, С.В.Герасимова; 2-ге вид., перероб. і доп. – К.:Знання, 2007. – С. 685.
3. Дорошенко Т.В. Сутність інвестицій як економічної категорії // Фінанси України. — 2016. — № 11. — С. 114—118.
4. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2017. – 864 с.
5. Колтинюк Б.А. Інвестиційні проекти: підручник для вузів. – 2 вид., перепрац., і доп. - Спб.: Видавництво Михайлова В.А., 2016. – С. 622.
6. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. — К.: Лібра, 2017. — 472 с.
7. Розенберг Дж.М. Инвестиции: Терминологический словарь. — М.: Инфра-М, 2017. — 400 с.
8. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій: навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2018. — 160 с.
9. https://pidru4niki.com/1228121652463/menedzhment/efektivnist_investitsiynoy_i_diyalnosti
10. <https://ats.in.ua/storage/editor/files/8716ddf8225bf5c2004332b874c219f7.pdf>
11. Ольшанський О.В. Управління інвестиційною діяльністю підприємств з формування роздрібною торговельною мережі : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук. –Харків : Харківський держ. у-тет харчування та торгівлі, 2018. – С. 19.
12. Струк О. Криза жанру: український бізнес, що звик до високої дохідності, виявився недостатнім до роботи в умовах стагнації / О. Струк // Контракти. – 2018. – № 44.
13. Федоренко В.Г. Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні / В.Г. Федоренко – К. : Науковий світ, 2018. – С. 724.

14. Шарп У., Александер Г., Бэйли Дж. Инвестиции: пер. с англ. — М.: Инфра-М, 2013. — 1028 с.
15. Шевчук В.Я., Рогожин П.С. Основи інвестиційної діяльності. — К: Генеза, 2017. — 384 с.
16. Дяченко А. В., Карінцева О. І., Тарасенко С. В., Харченко М. О., Мазін Ю. О., Кисельова К. С. Формування інноваційного інструментарію економічної політики в умовах розвитку світової економічної кризи 2019-2020 рр. в Україні // Механізм регулювання економіки. 2021. № 3. С. 19-37. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/86419>
17. Економіка енергетики : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, І. М. Сотник. — Суми: Університетська книга, 2015. — 378 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/45315>
18. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. - Суми : Університетська книга, 2012. - 864 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80106>
19. Дяченко А. В., Карінцева О. І., Тарасенко С. В., Харченко М. О., Мазін Ю. О., Кисильова К. С. Формування інноваційного інструментарію економічної політики в умовах розвитку світової економічної кризи 2019-2020 рр. в Україні. Механізм регулювання економіки. 2021. № 3. С. 21-40. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85737>
20. Карінцева, О. І., Харченко, М. О., Мазін, Ю. О., Фалько, К. С. Практичні засади підвищення ефективності логістичної діяльності сучасного підприємства. Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2021. № 3. С. 127–136. DOI: 10.21272/1817-9215.2021.3-14 <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/86223>
21. Карінцева О.І., Дегтярьова І. Б., Харченко М.О., Долгошеєва О. І., Кіріл'єва А. В. Залучення іноземних інвестицій як інструмент забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку країни. Вісник СумДУ. Серія «Економіка», № 3' 2020. С. 199-211. DOI: 10.21272/1817-9215.2020.3-22 https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/3_2020/22.pdf

22. Карінцева, О. І., Харченко, М. О., Пономарьова, Г. С. Підвищення ефективності бізнес-процесів на виробничому підприємстві // Механізм регулювання економіки. 2020. № 4. С. 58-69.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83754>
23. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. (2021) Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83721>
24. Мельник Л. (2021) Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України: підручник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2021. 432 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89235>
25. Мельник Л. Г., Карінцева О. І., Кубатко О. В., Сотник І. М., Завдов'єва Ю. М. Цифровізація економічних систем та людський капітал: підприємство, регіон, народне господарство // Механізм регулювання економіки. 2020. № 2. С. 9-28. DOI: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82236>
26. Мельник, Л., Карінцева, О., Кубатко, О., Дерев'янка, Ю., Маценко, О. (2022). Реструктуризація соціально-економічних систем як складова формування цифрової економіки в Україні у період кризи. Механізм регулювання економіки, (1-2(95-96), 7-13.
27. Мельник, Л., Ковальов, Б. (2020). Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій. Сумський державний університет, с. 180.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79621>
28. Сотник І. (2018) Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / І. Сотник, Л. Таранюк. – Суми: Університетська книга, 2018. – 572 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80114>
29. Экономика развития: учебное пособие / под ред. д.-ра экон. наук, проф. Л. Г. Мельника, канд. экон. наук А. Вик. Кубатко. Сумы : «Университетская книга», 2017. 352 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80184>
30. Disruptive technologies for green economy formation in conditions of the fourth industrial revolution: the EU experience / I. Dehtyarova etc. // Socio-economic

- and management concepts: collective monograph / Krupelnytska I., – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. P. 388-392.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/86986>
31. Karintseva O., Kharchenko M., Boon E.K., ...Melnyk V., Kobzar O.(2021). Environmental determinants of energy-efficient transformation of national economies for sustainable development.. J. International Journal of Global Energy Issues, 2021, 43(2-3), P. 262–274
<https://doi.org/10.1504/IJGEI.2021.115148>
32. Karintseva O. I., Yevdokymov A. V., Yevdokymova A. V., Kharchenko M. O., Dron V. V. Designing the Information Educational Environment of the Studying Course for the Educational Process Management Using Cloud Services. Механізм регулювання економіки. 2020. № 3. С. 87-97. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2020.89.07>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81759>
33. Kubatko, O. V., Chortok, Y. V., Honcharenko, O. S., Nechyporenko, R. M., & Moskalenko, I. M. (2019). Studying Features of Vehicle Type Selection by Trade and Logistics Enterprise. Mechanism of economic regulation. – 2019. – №3. – С. 73–82. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/76448>
34. Melnyk L., Sommer H., Kubatko O., Rabe M., Fedyna S. (2020). The economic and social drivers of renewable energy development in OECD countries. Problems and Perspectives in Management,18(4), 37-48. doi:10.21511/ppm.18(4).2020.04 <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/82719>
- 35.Melnyk L. H., Derykolenko O. M., Mazin Yu. O., Matsenko O. I., Piven V. S. Modern Trends in the Development of Renewable Energy: the Experience of the EU and Leading Countries of the World // Механізм регулювання економіки. 2020. № 3. С. 117-133. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81810>
- 36.Melnyk, L., Dehtyarova, I., Kubatko, O., Karintseva, O., & Derykolenko, A. (2019). Disruptive technologies for the transition of digital economies towards sustainability. Economic Annals-XXI, 179(9-10), 22-30. doi: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85476>

37. Melnyk, L., Dehtyarova, I., Karintseva, O., Kubatko, O. Information factors in economic systems and business during transition to digital economy/Selected Aspects of Digital Society Development. Monograph 45. Edited by Tetyana Nestorenko and Aleksander Ostenda, Publishing House of University of Technology, Katowice, 2021. P. 173-178
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87135>
38. Melnyk, L., Matsenko, O., Dehtyarova, I. & Derykolenko, O. (2019). The formation of the digital society: social and humanitarian aspects. Digital economy and digital society. T. Nestorenko & M. Wierzbik-Strońska (Ed.). Katowice: Katowice School of Technology. [in Ukrainian]. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/74570>
39. Melnyk L.G., Kubatko O. (2017) The impact of green-innovations on environmental quality and energy resource consumption. International economic relations and sustainable development : monograph / edited by Dr. of Economics, Prof. O. Prokopenko, Ph.D in Economics T. Kurbatova. – Ruda Śląska : Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium 272 p. ISBN 978-83-61429-11-1
40. The effects of the management of natural energy resources in the European Union / V. Voronenko, B. Kovalov, D. Horobchenko, P. Hrycenko // Journal of Environmental Management and Tourism. – Craiova: ASERS Publishing, 2017. – Vol. 8, Issue Number 7(23), P. 1410-1419. Available at: <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/1777>
41. Tu Yu-Xia, Kubatko O., Karintseva O., Piven V. (2021) Decarbonisation drivers and climate change concerns of developed economies. International Journal of Environment and Pollution. 2021. 69 (1-2), 112-129
42. Veklych O., Karintseva O., Yevdokymov A., Guillamon-Saorin E. (2020). Compensation mechanism for damage from ecosystem services deterioration: Constitutive characteristic. J. International Journal of Global Environmental Issues, 19(1-3), P. 129–142
<https://doi.org/10.1504/IJGENVI.2020.114869>